

**ESPURNES
BARROQUES**

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

Goldberg en dansa

RODRIGO BELÍO i CESC GELABERT

Diumenge 31 de maig del 2026, 11h.

Església de Santa Maria
LA MOLSOSA (SOLSONÈS)

Valora'ns

Escaneja aquest codi QR i valora els concerts
d'Espurnes Barroques 2026:

LA TEVA OPINIÓ ENS
AJUDA A MILLORAR.

GRÀCIES!

Espurnes Barroques és membre de:

JM Catalunya

Coordinadora
Catalana de Fundacions

Programa

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Ària amb diverses variacions per a clave amb dos teclats (altrament conegudes com a Variacions Goldberg), BWV 988

Aria*

Variatio 1 a 1 clav.*

Variatio 2 a 1 clav.*

Variatio 3 a 1 clav. - Canone all'Unisuono*

Variatio 4 a 1 clav.

Variatio 5 a 1 ovvero 2 clav.

Variatio 6 a 1 clav. - Canone alla Seconda

Variatio 7 a 1 ovvero 2 clav. (*Tempo di Giga*)*

Variatio 8 a 2 clav.*

Variatio 9 a 1 clav. - Canone alla Terza*

Variatio 10 a 1 clav. (*Fughetta*)

Variatio 11 a 2 clav.

Variatio 12 a 1 clav. - Canone alla Quarta in moto contrario

Variatio 13 a 2 clav.*

Variatio 14 a 2 clav.*

Variatio 15 a 1 clav. - Canone a la Quinta (*Andante*)*

Variatio 16 a 1 clav. Ouverture

Variatio 17 a 2 clav.

Variatio 18 a 1 clav. - Canone alla Sesta

Variatio 19 a 1 clav.*

Variatio 20 a 2 clav.*

Variatio 21 - Canone alla Settima*

Variatio 22 a 1 clav. (*Alla breve*)

Variatio 23 a 2 clav.

Variatio 24 a 1 clav. - Canone all'Ottava

Variatio 25 a 2 clav. (*Adagio*)*

Variatio 26 a 2 clav.

Variatio 27 a 2 clav. - Canone alla Nona

Variatio 28 a 2 clav.*

Variatio 29 a 1 ovvero 2 clav.*

Variatio 30 a 1 clav. - Quodlibet*

Aria da Capo*

* Les variacions marcades amb asterisc són dansades.

Notes al programa

Habitar les Goldberg

Les anomenades *Variacions Goldberg* de Johann Sebastian Bach són una de les grans arquitectures musicals de la història. Publicades l'any 1741 sota el títol original d'*Aria mit verschiedenen Veränderungen* —“Ària amb diverses variacions”—, formen part del quart volum del *Clavier-Übung* i constitueixen una exploració gairebé infinita d'una idea aparentment senzilla: repetir alguna cosa tot transformant-la contínuament.

La idea de variació musical és molt antiga; des de l'Edat Mitjana i sobretot al Renaixement, músics i dansaires improvisaven sobre estructures repetitives: una melodia breu, un patró rítmic, un baix obstinat. A les *divisions* angleses o a les *diferencias* hispàniques, els intèrprets omplien els espais musicals amb ornaments, disminucions i noves figures, com si cada repetició fos una manera diferent d'habitar el mateix lloc. El Barroc va convertir aquesta pràctica en un art molt refinat. Hi ha alguna cosa profundament barroca en aquesta tensió entre estructura fixa i exuberància infinita: no deixar mai el mateix lloc i, tanmateix, emprendre un gran viatge.

A “les Goldberg”, on se'ns exposa una ària seguida de trenta variacions i un retorn a l'ària inicial, Bach no varia tant la melodia com la seva arquitectura harmònica. Sota la superfície canviant, alguna cosa continua sempre present, reconeixible encara que gairebé invisible. Aquest espai que s'expandeix fins a tornar al punt de partida no es construeix només amb ornamentacions sinó que se sosté gràcies a una arquitectura sorprenentment precisa i, alhora, extraordinàriament viva. Un mateix esquelet que va prenent diferents formes.

L'organització interna és gairebé matemàtica. Cada tercera variació és un cànon: la número 3 és un cànon a l'uníson, la 6, a la segona, la 9, a la tercera, i així successivament fins a la 27, que és un cànon a la novena. Entre aquests cànons, Bach intercala altres tipus de peces: danses barroques, fuguetes, àries ornamentades o variacions rítmiques virtuoses. Aquest patró crea una sensació d'ordre profund però mai mecànic, perquè cada variació té un caràcter emocional propi. La variació 30, en lloc del cànon esperat, és un *quodlibet*: una barreja humorística de melodies populars que trenca la solemnitat acumulada i aporta un final gairebé domèstic i juganer abans del retorn de l'ària inicial. I aquesta reparació, tot i semblar la mateixa música del començament, ja no és exactament igual; després del viatge de les trenta variacions, l'oient ha canviat. I amb aquesta certesa de no poder tornar al mateix lloc, apareix la màgia de la variació. En la diferència respecte de l'instant anterior. I en el convenciment, també, que no hi ha dues interpretacions de la mateixa ària iguals.

Massa sovint les Goldberg han estat llegides només des de la seva perfecció matemàtica o contrapuntística i des de l'enorme sofisticació tècnica que converteix l'obra en una autèntica *summa* del teclat barroc. Tanmateix, el subtítol de l'obra parla de *Gemüths-Ergetzung*: "recreació de l'esperit", "plaer de l'ànima". Sota aquest mecanisme de rellotgeria hi batega alguna cosa profundament humana. ¿I quin altre plaer pot tenir l'ànima que el d'habitar el cos mitjançant la presència i el moviment? Aquesta és, de fet, la definició que Cesc Gelabert dona del que per a ell és la dansa: "Ballar és habitar el cos amb l'emoció i la ment".

Si abans parlàvem d'un esquelet musical que va prenent diferents formes i d'un cos amb límits concrets que va canviant instant a instant, aquí serà el cos físic de Cesc Gelabert el que podrem veure improvisant moviments sobre les *Variacions Goldberg*. Tot i estar avesat a la música de Bach (Gelabert ha ballat diverses vegades coreografies d'*El clavecí ben temperat*), aquesta serà la seva primera aproximació en públic a "les Goldberg", de les quals porta mesos amarant-se. Ho farà en la interpretació que ens en proposa el jove clavecinista Rodrigo Belío, en un espai compartit on la música esdevindrà moviment i el moviment esdevindrà escolta. En una trobada entre dos llenguatges efímers i irrepetibles, el de la música i el de la dansa, assistirem a la conjunció de dues realitats temporals separades per mig segle d'experiència: Rodrigo Belío té 23 anys i Cesc Gelabert, 73. Un horitzó temporal que s'obre —com un feix de variacions—, entre dos llenguatges sense paraules, entre el moviment i el so.

La dansa que veurem avui no és una coreografia tancada, sinó una improvisació viva, igual que passava amb algunes de les pràctiques que van donar lloc a les variacions, íntimament lligades a la dansa i a la improvisació. Cada instant neix i desapareix al mateix temps. El moviment ocupa l'espai només un moment abans de transformar-se en una altra cosa, com l'ornamentació d'una nota llarga que ve a omplir un buit. També el cos que balla omple el buit. I en això hi ha alguna cosa propera al somni, que apareix per ocupar l'espai de la nit, del no-res.

La llegenda més famosa de les Goldberg explica que van ser escrites per alleujar l'insomni del comte Keyserling i interpretades durant la nit pel jove clavecinista Johann Gottlieb Goldberg. Encara que avui sabem que probablement aquesta història és apòcrifa o almenys embellida, continua sent suggestiva dins l'univers de la novena edició del Festival Espurnes Barroques, enguany dedicada al món dels somnis.

En aquest espai entre la vigília i el son, us convidem a gaudir del paisatge emocional de cada variació des del cos, habitant l'arquitectura compartida de la partitura de Bach, del so de Belío, del moviment de Gelabert i de la vostra presència. I que quan després del viatge tornem a l'ària inicial, ho fem com qui es desperta i recorda el que ha somniat, com qui recupera la memòria del gest après involuntàriament després d'haver-ne pres consciència.

Bertran Romero Sala
Llicenciat en Humanitats i professor

Fitxa artística i biografies

RODRIGO BELÍO, *clavicèmbal*

Rodrigo Belío va començar els seus estudis de clavicèmbal el 2013 amb Alfonso Sebastián Alegre al Conservatori Professional de Música de Salamanca, on també es va formar en les especialitats d'orgue, piano i viola de gamba, obtenint tres premis extraordinaris.

El 2022 va ser admès per cursar estudis de clavicèmbal i fortepiano a la Universitat de Música i Arts Escèniques de Munic, amb Christine Schornsheim com a professora. El 2023 va ser guardonat a la final del prestigiós concurs Musica Antica de Bruges i va obtenir el primer premi al Concurs de Música Antiga de Yamanashi (Japó) el 2024.

Paral·lelament a la seva formació en nombrosos cursos i classes magistrals amb artistes de gran renom, toca des dels deu anys amb freqüència amb orquestres barroques i conjunts de cambra. Mostra un gran interès per la interpretació històricament informada i manté una intensa activitat concertística en diversos països d'Europa i Japó.

CESC GELABERT, *dansa*

Cesc Gelabert és coreògraf i ballarí. Estudia arquitectura i inicia la seva formació en dansa amb Anna Maleras, integrant-se al seu grup l'any 1969. El 1972 crea la seva primera coreografia, i entre 1973 i 1976 realitza els solos *Acció O* i *Acció I* amb Toni Gelabert.

Entre 1978 i 1980 forma part de la comunitat de dansa de Nova York. El 1980 torna a Barcelona i inicia la seva col·laboració amb Lydia Azzopardi, amb qui funda el 1985 la Gelabert Azzopardi Companyia de Dansa. La companyia esdevé resident del Teatre Lliure durant 10 anys i del Hebbel Theater de Berlín des de finals dels anys vuitanta fins al 2003.

Ha col·laborat amb figures destacades de l'escena artística com Fabià Puigserver, Núria Espert, Lluís Pasqual, Mario Gas, Pilar Miró, Carles Santos, Frederic Amat o Montserrat Caballé, entre molts altres. Entre les seves creacions més recents destaquen *Framing Time* (2018), produïda per Baryshnikov Productions al Lincoln Center de Nova York; la reconstrucció de les danses de Bauhaus per al centenari de la Bauhaus a Berlín (2019); i *NOM*, coproducció amb el Teatre Nacional de Catalunya. Més recentment ha estat director de moviment a *A Symphony of Flesh and Bones* (Manchester International Festival, 2025) i coreògraf de l'òpera *Ifigenia in Aulide* (Innsbrucker Festwochen der Alten Musik, 2025).

Ha rebut nombrosos reconeixements, entre els quals el Premi Nacional de Dansa de Catalunya, el Premio Nacional de Danza del Ministeri de Cultura, la Medalla d'Or de les Arts Escèniques, la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona, diversos Premis Max i Butaca, el DAAD de Berlín i el The Herald Angel Award, entre d'altres.

Tast gastronòmic

Fruits Secs Torra - fruitssecstorra.com

Cafès Gener - cafesgener.com

Xocolates Aynousé - [@aynouse](https://aynouse.com)

Amb la col·laboració especial de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajut de:

SASPrefabricatsde formigó · Òptica Jané · Gestoria Mas Solsona · Forumgestió Assessors · Instal·lacions AGECE · Farmàcia Òptica Casas · Omniu Segarra · Bonpreu · Alapont SA · Knauf · Solsona Experience Oliva Torras · La Mare Cultural · Tèxtil Oliu · Vidres Solsona · Fustes Jané · Farmàcia M. Teresa Comas Riu · Koobin · Constructora de Solsona · Tallers Ballús · Ca l'Agneta · La Garriga de Castelladral · Urbi Apartments · Càmping La Ribera · Allotjaments El Miracle · Hotel El Monegal · Hotel Sant Roc · MMPlats · Restaurant Crisami · Forn pastisseria Camps · Cuadrench studio · Casa d'Espiritualitat del Miracle EssènciesCat · Acústic Barna · Slow Turisme · Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Associació cultural Riubrogent Associació Amics de Coaner · Hotel Alta Segarra · Hotel Can Alemany · Aparthotel Cal Marçal · Hotel Estel · Hotel Bonavista Hotel La Freixera · Hotel Sant Roc · Hotel Solsona Centre · Hotel Amèrica d'Igualada · Hotel Bremon · Guixés

Productors:

Cafès Gener · November Tea · Casa Dalmases · Forn Coma · Jordi Roca · Celler Collbaix · El Molí · El Reguer · Espai Gastronòmic · Pastisseria Sangrà · CaLagneta · Celler Comalats · Pízzico · Cal Moliné · Celler Fargas-Fargas · Biolord · El Rosal · Salt del Colom · Licors Quevall · Forn Cal Pius · Formatges Blancafort · Forn Vilalta Artium · Celler Cooperatiu d'Artés · Pastisseria La Palmera · Celler Abadal · Celler Entrebosc · Lluc Crusellas · Celler Castell d'Encús · Fruits Secs Torra · Caldo Aneto · Can Solvi · Celler Grau i Grau · Parc de les Olor de Claret · Carquinyolis El Miracle · Ratafia del Miracle · Ratafia dels Carboners · Xocolates Aynousé · Restaurant Casal de Castelltallat · Vins Urpina · Eixarcolant · Agustí Pastisser Restaurant by Xavier Benito · Ladiferenta · Restaurant Vinaròs · Simats · Els Tractets · Espècies Teixidor · Hostal de Pinós · Fruits Taribó · Forn de pa Guerres · La Cabana d'en Geli · El Forn Antic · Victor Schmidt

Mitjans col·laboradors:

No et perdis...

Il combattimento di Tancredi e Clorinda

ENSEMBLE CONTRATEMPS

6 de juny - 18:30h.

Plaça del Poble Vell | SÚRIA

Elkano: la primera volta al món

EUSKAL BARROK ENSEMBLE

7 de juny - 11h.

St. Pere de Matamargó | PINÓS

Bach en somnis

G. FLOTATS, A. PAPP,
R. ESQUIUS I E. VILLEGAS

7 de juny - 17:30h. i 19:30h.

Molí dels Cups | OLIUS

Fes-te amic del festival i gaudeix dels avantatges!

www.espurnesbarroques.cat

Amb el suport de:

